

ROGNAN BIOENERGI AS
Postboks 20
8251 Rognan

Saksbehandler:

Espen Olaf Henriksen

Inspeksjonsrapport: Inspeksjon ved Rognan Bioenergi AS Kontrollnummer: 2021.029.I.SFNO

Kontaktpersoner ved inspeksjonen:

Fra virksomheten:
Terje Kårvand

Fra Statsforvalteren i Nordland:
Espen Olaf Henriksen

*Andre deltagere fra Statsforvalteren i
Nordland:*
Sten Bruaas

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler resultatet fra inspeksjon ved Rognan Bioenergi AS den 14. april 2021. Inspeksjonen ble av hensyn til koronapandemien gjennomført som videomøte. Rapporten er å anse som endelig dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Statsforvalteren i Nordland avdekket 2 avvik og ga 1 anmerkning under inspeksjonen.

Avvik:

- Virksomheten har ikke utarbeidet skriftlig måleprogram.
- Virksomheten kan ikke dokumentere at alle relevante fraksjoner av farlig avfall er innlevert årlig.

Anmerkninger:

- Analyseapparat som brukes til virksomhetens egne røykgassanalyser skulle vært recalibrert.

Avvik og anmerkninger er nærmere beskrevet fra side 4 og utover i rapporten.

Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 3.

Elektronisk dokumentert godkjenning, uten underskrift

19. april 2021	Espen Olaf Henriksen	Oddlaug Ellen Knutsen
dato	kontrollør	seksjonsleder
	Statsforvalteren i Nordland	

Kopi av rapporten sendes til:

- Saltdal kommune

1. Informasjon om den kontrollerte virksomheten

Ansvarlig enhet

Navn: ROGNAN BIOENERGI AS	
Organisasjonsnr.: 980581713	Eies av: 980576884
Bransjenr. (NACE-kode): 35.300 - Damp- og varmtvannsforsyning	

Kontrollert enhet

Navn: Rognan Bioenergi AS	Anleggsnr.: 1840.0004.01
Kommune: Saltdal	Fylke: Nordland
Anleggsaktivitet: Forbrenningsanlegg for rene brensler	
Tillatelse gitt:	Sist endret:

2. Bakgrunn for inspeksjonen

Inspeksjonen ble gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Inspeksjonen er en del av Statsforvalterens risikobaserte industritilsyn for i år.

Tilsynet ble gjennomført i medhold av forurensningsloven § 48.

Inspeksjonstema

- Internkontroll
- Utslipp til luft
- Prosess og renseutstyr
- Avfall

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Andre forhold: Saker som framkom under inspeksjonen og som det kan være nyttig for virksomheten og saksbehandlere å kjenne til. Her kan også inngå kommentarer til tema som ble tatt opp under inspeksjonen, men der det ikke ble gitt avvik eller anmerkninger.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Rognan Bioenergi AS plikter snarest å rette opp de avvik som er beskrevet i denne rapporten. For at Statsforvalteren skal kunne avslutte saken, må Rognan Bioenergi AS innen 15. juni 2021 sende en skriftlig redegjørelse som viser hvordan avvik er rettet.

Vi ber om at dere stiler svarbrevet eller e-post (sfnopost@statsforvalteren.no) til Statsforvalteren i Nordland.

4. Vedtak om gebyr

Vi viser til varsel og informasjon om gebyrplikt som ble gitt til virksomheten den 25. mars 2021. Virksomheter skal betale gebyr for kontroll utført av Statsforvalteren i samsvar med § 39-3 i forurensningsforskriften. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Gebyrsatser for kontroll av virksomheter etter forurensningsloven er fastsatt i forurensningsforskriften § 39-7.

På bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk vil Rognan Bioenergi AS bli ilagt et gebyr på kr 13 500,- for inspeksjonen, jf. forurensningsforskriften § 39-7. Dette tilsvarer gebyrsats 4 for tilsyn av inntil en dags varighet. Virksomheten vil få tilsendt en faktura fra Miljødirektoratet for innbetaling til statskassen. Vi viser for øvrig til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Klageadgang

Vedtaket om gebyr kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jf. §§ 28 og 29 i forvaltningsloven. Eventuell klage bør være skriftlig begrunnet og adressert til Miljødirektoratet, men sendes via Statsforvalteren i Nordland. Statsforvalteren vil vurdere endring av vedtaket eller sende saken videre til Miljødirektoratet for endelig vedtak. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsett ovenfor må betales inn. Dersom Miljødirektoratet tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

5. Innsyn

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via postjournalen til Statsforvalteren i Nordland (jf. offentleglova) og på Statsforvalterens nettside.

6. Avvik

Vi fant følgende avvik under inspeksjonen:

Avvik 1

Virksomheten har ikke utarbeidet skriftlig måleprogram.

Avvik fra:

Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 27-6.

Kommentarer:

Rognan Bioenergi AS er en virksomhet som er regulert av forurensningsforskriftens kapittel 27 (Utslipp til luft fra forbrenningsanlegg med rene brensler). I følge § 27-6 (Måling og beregning av utslipp til luft) skal virksomhetene som del av sin dokumenterte internkontroll

ha et måleprogram for kontrollmåling av utslipp til luft. Måleprogrammet må beskrive hvilke målinger virksomheten gjennomfører for å dokumentere at utslippsgrenser overholdes. Programmet bør videre beskrive metode og tidspunkt for prøvetaking og gjøre rede for hvordan virksomheten sikrer at måleresultatene er representative for normal drift.

Rognan Bioenergi AS mangler et skriftlig måleprogram. De to siste eksternt kvalitetssikrede avgassmålingene ble utført i mai 2017 og januar 2020. Forskriften¹ krever at slike målinger skal gjennomføres annet hvert år. Ut fra disse to siste målingene ser målefrekvensen ut til å ligge nærmere hvert tredje år enn hvert andre år. Oppholdet mellom målingene er dermed noe lenger enn det burde være, men ikke så mye at vi har registrert dette som et klart avvik. Situasjonen ville vært mer avklart om det hadde eksistert et skriftlig måleprogram som dokumenterer hva som gjøres for at målefrekvensen over tid blir korrekt.

Begge målerapportene, både 2017 og 2020, inneholder en enkeltmåling som overskrider utslippsgrensen for CO. Enkeltmålingene er imidlertid halvtimesmiddel, mens forskriftens grenseverdi er oppgitt som timesmiddel. For de seks halvtimesmålingene som er rapportert fra 2020 er det ingen timeperiode (dvs. to påfølgende halvtimesperioder) som har et snitt som overskrider grensen for timesmiddel. Den enkeltstående overskridelsen i 2017 var imidlertid stor nok (350 mg/Nm³) til at timesmiddelgrensen på 200 mg/Nm³ ble brutt.

Forurensningsforskriften er dessverre litt uklar om vurdering av CO-målinger fra fyringsenheter for fast biobrensel mellom 1 og 5 MW. Det er satt krav om at det skal foretas seks separate ½-times målinger, uten at det er sagt noe om hvordan resultatene skal vurderes opp mot timesmiddelgrensen. For andre typer fyringsenheter, der det også skal gjøres seks separate målinger, er det satt at grensen regnes som overholdt dersom 90 % av målingene er innenfor oppgitt timesmiddelgrense. Dette ser på den ene siden ut til å indikere at det kan aksepteres enkeltstående overskridelser, men det er samtidig vanskelig å se hvordan en eventuell overskridelse kan utgjøre mindre enn 10 % av seks målinger.

Utslippsmålingene skal i henhold til § 27-6 d) gjennomføres slik at måleresultatene er representative for normal drift. Rapportene fra utslippsmålingene i 2017 og 2020 viser at det i begge tilfeller ble utført CO-målinger over seks timer. I begge tilfeller ble det deretter valgt ut en tretimersperiode som grunnlag for rapportering av halvtimesverdier. Ved å utelate noen resultater, risikerer man at de rapporterte verdiene blir mindre representative. Man må i utgangspunktet kunne gå ut fra at målingene blir mer representative jo lengre periode som måles. Grafene som viser CO-målingene gjennom seks timer viser at man, spesielt i 2017, kunne fått høyere måleresultat om hele perioden hadde blitt tatt med. I et skriftlig måleprogram bør det presiseres at tilgjengelige resultater skal sammenfattes slik at de blir så representative som mulig.

Avvik 2

Virksomheten kan ikke dokumentere at alle relevante fraksjoner av farlig avfall er innlevert årlig.

---

¹Forurensningsforskriften § 27-6 b), femte strekpunkt, underpunkt i).

Avvik fra:

Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften) §§ 11-8 og 11-12.

Kommentarer:

Farlig avfall er avfall som på grunn av fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr ikke kan håndteres sammen med vanlig forbruksavfall. Farlig avfall skal håndteres forsvarlig og det skal gjennomføres tiltak for å unngå fare for forurensning eller skade på mennesker eller dyr. Ulike typer farlig avfall skal ikke sammenblandes (avfallsforskriften § 11-5). Videre er det en årlig leveringsplikt på alt farlig avfall dersom virksomheten produserer over 1 kg farlig avfall per år (§ 11-8). Ved levering av farlig avfall skal dette deklarerer (§11-12).

Virksomheten la i inspeksjonsmøtet fram rutinebeskrivelse for håndtering av farlig avfall. Dokumentet inkluderte en liste over typer farlig avfall som produseres i driften. Vi fikk også beskrevet hvordan dette avfallet blir forsvarlig lagret. Rutinebeskrivelsen nevnte imidlertid ikke to fraksjoner av farlig avfall som regelmessig oppstår også hos Rognan bioenergi AS, nemlig tomme spraybokser og oljeholdige tørkekluter/absorbenter. I databasen avfallsdeklarerer.no, som dekker perioden fra 2015, ser vi at verken Rognan bioenergi AS eller morselskapet Dragefossen kraftanlegg AS har deklarerert innlevering av tomme spraybokser. De fleste spraybokser har et farepiktogram, f.eks. brannfarlig, og faller inn under EAL-kode **16 05 04 - Gass i trykkbeholdere (herunder haloner) som inneholder farlige stoffer*. Siste deklarerer av EAL-kode **15 02 02 - Absorbenter, filtreringsmaterialer (herunder oljefiltre som ikke er spesifisert andre steder), tørkekluter og vernetøy som er forurenset av farlige stoffer* var i 2018. Rutinebeskrivelsen og praksis i virksomheten bør forbedres slik at også disse to kategoriene av farlig avfall blir årlig innlevert.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket under inspeksjonen:

Anmerkning 1

Analyseapparat som brukes til virksomhetens egne røykgassanalyser skulle vært recalibrert.

Kommentarer:

Som del av internkontrollen gjennomfører Rognan bioenergi AS egne månedlige kontrollmålinger av røykgassen. Målingene utføres med måleapparat Kane 900 Plus. Ut fra framlagt dokumentasjon ble apparatet sist kalibrert 20. juni 2018 og skulle i henhold til sertifisering fra produsenten vært kalibrert på nytt i juni 2019.

Internkontrollforskriften § 5 andre ledd nr. 7 pålegger virksomheter å iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhets- lovgivningen. Det nevnte måleapparatet brukes i virksomhetens arbeid med å forebygge overtredelser av grensene for utslipp til luft. På inspeksjonstidspunktet var daglig leder oppmerksom på at denne måleren skulle vært kalibrert. Vi anmerker at rutinene for egenkontroll av røykgass også bør sikre at nødvendige måleinstrumenter blir vedlikeholdt, slik at de fungerer som forutsatt.

8. Andre forhold

Rognan bioenergi AS søkte 19.12.2013 om gjenbruk av flygeaske og bunnaske fra egen forbrenning av rent treverk til utfyllingsformål på anleggets område. I brev av 27.10.2014 konkluderte Fylkesmannen i Nordland med at slik gjenbruk kunne skje uten egen tillatelse, med henvisning til forurensningslovens § 8 tredje ledd om forurensning som ikke medfører nevneverdig skade eller ulempe. Vurderinga var gjort ut fra målinger av askens innhold av tungmetaller som etter helsebaserte tilstandsklasser for forurenset grunn tilsvarte klasse 2 (god) for arsen, krom, kobber og bly, og klasse 1 (meget god) for kadmium, nikkel, sink, og kvikksølv. Det var også gjort en vurdering opp mot forurensningslovens bestemmelse om håndtering av næringsavfall (§ 32), slik den da var formulert.

Forurensningslovens § 32 ble innskjerpet ved endring av 9.12.2016. Loven sier nå at *den som produserer næringsavfall skal sørge for at avfallet blir brakt til lovlig avfallsanlegg eller gjennomgår gjenvinning, slik at det enten opphører å være avfall eller på annen måte kommer til nytte ved å erstatte materialer som ellers ville blitt brukt.*

Endringen av forurensningslovens bestemmelser om avfall av 9.12.2016 omfattet også § 27 (definisjon av avfall). I tredje ledd har det kommet inn en liste med vilkår for når stoffer som har blitt avfall kan opphøre å være avfall. Blant disse vilkårene er nr. 2 at stoffet er alminnelig brukt til bestemte formål og nr. 3 at stoffet kan omsettes i et marked eller er gjenstand for etterspørsel.

Ut fra at loven nå fremhever at gjenvinning innebærer *erstatning av materialer som ellers ville bli brukt* endrer vi nå vår vurdering av spørsmålet om gjenbruk av aske. Vår vurdering er nå at fortsatt bruk av aske til ytterligere utfylling på eiendommen til Rognan bioenergi AS ikke kan regnes som gjenvinning. Forutsatt at det ikke er andre muligheter for gjenvinning som oppfyller dagens krav, må asken bringes til lovlig avfallsanlegg i henhold til forurensningsloven § 32.

9. Dokumentunderlag

Lovgrunnlaget for inspeksjonen var:

- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) med underliggende forskrifter
- Forskrift om begrensnig av forurensning (forurensningsforskriften)
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften)
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)